

О. Махмурова-Дишлюк,
кандидат юридичних наук, докторант
Науково-дослідного інституту публічного права

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН ТА ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСІБ В УМОВАХ ВІЙН ТА ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ – НА ПРИКЛАДАХ СИРІЇ ТА ДЕЯКИХ ДЕРЖАВ АФРИКИ

Вступ. Науковий аналіз питань класифікації та тенденцій міжнародного досвіду забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та прав і законних інтересів осіб в умовах війн та воєнних конфліктів – на прикладах Сирії та деяких держав Африки, є вкрай важливим. Адже, людство постійно жили і продовжує жити в умовах війн та військових конфліктів. Після закінчення трагічних потрясінь Другої світової війни була надія що Людина Розумна більше не буде вбивати собі подібних, заради отримання політичних, економічних національних чи інших дивідендів. Адже, у будь якій війні гинуть Люди, страждає економіка, культура, наука, здійснюється соціальне зубожіння населення.

Проте, російські військові терористи в Сирії та найманці в Африці відверто порушують міжнародне гуманітарне право, що є серйозною проблемою для світової спільноти. Ці порушення включають масові вбивства цивільних, викрадення, використання заборонених методів ведення війни, сексуальне насильство, мародерство та інші форми жорстокості. Дії російських найманців, які вчиняють злочини та порушують права людини в Африці, повинні бути публічно засуджені, а відповідальні за їх скоєння особи притягнуті до судової кримінальної

відповідальності. Ці випадки підкреслюють важливість діяльності міжнародних організацій та держав у забезпеченні дотримання норм і принципів міжнародного гуманітарного права для збереження гідності та безпеки людей. Міжнародне співтовариство, зокрема органи ООН, повинно відстежувати та документувати ці порушення, а також вживати заходів для притягнення винних до відповідальності перед міжнародними чи національними судами в рамках принципу універсальної юрисдикції. Для цього міжнародне співтовариство створило спеціалізовані суди для притягнення до відповідальності осіб, які вчинили злочини згідно з міжнародним правом, такі як спеціальні трибунали для колишньої Югославії, Руанди та Сьєрра-Леоне. Міжнародне правосуддя також здійснює Міжнародний кримінальний суд. Що надає можливість суверенним державам використовувати принцип універсальної юрисдикції для здійснення власного судового переслідування осіб, які вчинили військові злочини та інші злочини згідно з міжнародним правом. Однак невирішених питань у цій сфері залишається більше ніж досягнень.

Огляд останніх досліджень. До проблеми міжнародно-правового та адміністративно-правового забезпечення прав свободи людини і громадя-

них осіб та цивільну інфраструктуру, а також невибіркові або непропорційні напади. Ворогуючі сторони також можуть спробувати послабити громади в якості помсти, перешкоджаючи гуманітарній допомозі, такої як продовольство та ліки, навіть використовуючи голод як зброю війни. Відповідно до законів війни, цивільні особи не можуть бути навмисними цілями, хоча вони все одно можуть бути вбиті або поранені, якщо це станеться в рамках пропорційного нападу на військову ціль [2].

Тим самим, часто саме під час збройних конфліктів права людини порушуються найбільше. Тому протягом багатьох років експерти приділяли велику увагу розробці інструментів, спрямованих на полегшення людських страждань під час війни та конфліктів. Сьогодні три сфери сучасного міжнародного права намагаються забезпечити захист жертв війни: право прав людини, право біженців і гуманітарне право. Хоча ці поля тісно пов'язані між собою, їх необхідно систематично розрізняти [3].

Міжнародне гуманітарне право сягає своїм корінням у міжнародні договори після Другої світової війни, які мали на меті регулювати ведення війни та захистити цивільне населення, зокрема через Женевські конвенції 1949 року та подальші Додаткові протоколи 1977 та 2005 років. Разом із безліччю інших конвенцій та протоколів, ці закони регулюють поведінку з пораненими, військовополоненими та цивільними особами під час збройного конфлікту. Ці закони встановлюють межі ведення війни, призначаючи захищений статус частинам населення та забороняючи використання певної зброї. Коротше кажучи, вони є основою для того, хто може померти на війні і як вони можуть померти [4].

Однак, ООН доводить, що російські найманці здійснюють чисельні військові злочини в Африці. Так російські оперативники в Центральноаф-

риканській Республіці, яких називали неозброєними радниками, насправді керують бойовими діями, включаючи масові вбивства мирних жителів. В Кенії російські найманці, дислоковані в одній із найбільш нестабільних країн Африки, вбивали мирних жителів, грабували будинки та розстрілювали вірян у мечеті під час масштабної військової операції на початку цього року, виявили слідчі Організації Об'єднаних Націй. Звинувачення у звірствах задокументовано у звіті для Ради Безпеки ООН, в якому детально описано зловживання, пов'язані із причетністю росії до Центральноафриканської Республіки, бідної, але багатой на корисні копалини країни, яка була заблокована в громадянська війна протягом майже десяти років. Російські найманці під виглядом неозброєних військових радників вели урядові сили в бій під час наступу, щоб витіснити повстанців з кількох міст у січні та лютому, йдеться у звіті. Крім зловживань, російські оперативники закріпилися у великих видобувних центрах країни з великими запасами алмазів. Порушення з боку росіян і союзних урядових військ включали випадки надмірної сили, невибіркового вбивств, захоплення шкіл і масовий мародерство, включно з гуманітарними організаціями, йдеться у звіті розслідування, який базувався на фотографіях і конфіденційних свідченнях свідків. та місцеві чиновники [5].

Військові злочини це серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, які включають навмисні вбивства, прямі напади на цивільних осіб, катування, використання забороненої зброї, вбивство або жорстоке поведіння з військовополоненими або іншими особами, які були захоплені, здалися або отримали поранення, а також сексуальні злочини. насильство. Злочини проти людяності це злочини, вчинені в рамках широкомасштабного або систематичного нападу з боку держави чи організації або від їхнього імені на цивільне

населення в мирний або воєнний час. Існує 11 злочинів проти людяності, включаючи вбивства, винищення, поневолення, депортацію або примусове переміщення населення, тортури, згвалтування та інші серйозні форми сексуального насильства, насильницькі зникнення та апартеїд. Злочини проти людства можуть бути вчинені під час збройного конфлікту або в мирний час. Геноцид – певні дії, вчинені з наміром повністю або частково знищити національну, етнічну, расову чи релігійну групу. Геноцид може бути вчинений під час збройного конфлікту або в мирний час. Згодом міжнародне співтовариство створило спеціалізовані суди для притягнення до відповідальності осіб, які вчинили злочини згідно з міжнародним правом, наприклад, спеціальні трибунали для колишньої Югославії, Руанди та Сьєрра-Леоне. Міжнародне правосуддя також виконує Міжнародний кримінальний суд, який у березні 2012 року виніс свій перший вирок Томасу Лубанзі, лідеру озброєного угруповання в Демократичній Республіці Конго. Крім того, держави також можуть використовувати принцип універсальної юрисдикції для здійснення власного судового переслідування осіб, які вчинили військові злочини та інші злочини згідно з міжнародним правом [6].

При цьому російські військові терористи в Африці мають здатність до самофінансування. Вони мають досвід маніпулювання наративами, щоб виглядати співчуваючими. Їх членство складається з насильницьких рецидивістів, які не мають засобів повернутися до своїх домівок мирним шляхом. Рішенням російського режиму російських найманців в Африці з назви «Вагнер» було перейменовано в «Африканський корпус», як утворення нацистського типу. Вони воюють у Центральноафриканській Республіці (ЦАР) і Малі, де в якості плати за свої послуги видобувають золото, алмази та інші

життєво важливі природні ресурси. Та продовжують вбивати, катувати та красти мирних жителів, які стають їм на шляху. Свідки повідомили про п'ятиденну різанину, вчинену російськими найманцями, які захопили золоту шахту ЦАР у місті Кокі 22 жовтня 2023 р. Це було «перше» велике звірство, скоєним російськими воєнізованими формуваннями під новим керівництвом [7].

Висновки: Отже, російські терористи групо порушують міжнародне гуманітарне права Африці, що є серйозною проблемою для світової спільноти. Ці дії включають численні важкі порушення, такі як масові вбивства мирних жителів, захоплення та викрадення, використання заборонених методів ведення війни, сексуальне насильство, мародерство та інші форми жорстокості. Дії російських найманців в Африці, які вчиняють військові злочини та порушують права людини, мають бути публічно засуджені, і відповідальні особи мають бути визначені перед судом. Такі випадки підкреслюють важливість роботи міжнародних організацій та держав у забезпеченні дотримання норм і принципів міжнародного гуманітарного права для збереження гідності та безпеки людей в умовах конфліктів. Міжнародна співтовариства, а також органи ООН, мають відстежувати та документувати ці порушення, а також вживати заходів для притягнення винних до відповідальності перед міжнародним судом або національними судами в рамках принципу універсальної юрисдикції.

У статті здійснення класифікація та розкриті тенденції міжнародного досвіду забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та прав і законних інтересів осіб в умовах війн та воєнних конфліктів – на прикладах Сирії та деяких держав Африки. З'ясовано, що під час збройних конфліктів права людини часто порушуються

найбільшою мірою. Протягом багатьох років експерти приділяли значну увагу розробці інструментів, спрямованих на зменшення людських страждань під час війни та конфліктів. Сьогодні три сфери сучасного міжнародного права прагнуть забезпечити захист жертв війни: права людини, права біженців і гуманітарне право. Хоча ці поля тісно пов'язані між собою, їх необхідно систематично розрізняти. Кожна з цих сфер має свої унікальні принципи та механізми, які разом сприяють ефективному захисту прав постраждалих осіб під час конфліктів. Доведено, що російські терористи найманці у Африці грубо порушують міжнародне гуманітарне право, що є серйозною проблемою для світової спільноти. Ці порушення включають масові вбивства мирних жителів, захоплення та викрадення, використання заборонених методів ведення війни, сексуальне насильство, мародерство та інші форми жорстокості. Дії російських найманців, які вчиняють військові злочини та порушують права людини в Африці, мають бути публічно засуджені, а відповідальні особи повинні бути притягнуті до судової відповідальності. Актуалізовано, що такі випадки підкреслюють важливість діяльності міжнародних організацій та держав у забезпеченні дотримання норм і принципів міжнародного гуманітарного права для збереження гідності та безпеки людей під час конфліктів. Міжнародне співтовариство, зокрема органи ООН, повинні відстежувати та документувати ці порушення, а також вживати заходів для притягнення винних до відповідальності перед міжнародними чи національними судами в рамках принципу універсальної юрисдикції. Важливо також забезпечити надання гуманітарної допомоги постраждалим і сприяти

їхній реабілітації та відновленню після конфлікту.

Ключові слова: безпека людей, відповідальність, гуманітарна допомога, гуманітарне право, жорстокість, захист жертв війни, зменшення людські страждання, мародерство, методи ведення війни, права людини, принципів міжнародного гуманітарного права, реабілітація, російські терористи, сексуальне насильство.

Makhmurova-Dyshliuk O. Classification and trends in international experience in ensuring the rights, freedoms and legitimate interests of citizens and the rights and legitimate interests of individuals in wars and military conflicts: the cases of Syria and some African states

The article classifies and reveals the trends in international experience in ensuring the rights, freedoms, and legitimate interests of citizens and the rights and legitimate interests of individuals in the context of wars and armed conflicts, using examples from Syria and several African states. It has been established that during armed conflicts, human rights are often violated to the greatest extent. For many years, experts have focused considerable attention on developing tools aimed at alleviating human suffering during wars and conflicts. Today, three areas of modern international law strive to protect the victims of war: human rights law, refugee law, and humanitarian law. Although these fields are closely interconnected, they must be systematically distinguished. Each of these fields has its unique principles and mechanisms, which together contribute to the effective protection of the rights of affected individuals during conflicts. It has been proven that Russian terrorists and mercenaries in Africa grossly violate international humanitarian law, which poses a serious problem for the global community.

These violations include mass killings of civilians, abductions, the use of prohibited methods of warfare, sexual violence, looting, and other forms of cruelty. The actions of Russian mercenaries committing war crimes and violating human rights in Africa must be publicly condemned, and the responsible individuals must be brought to justice. It has been emphasized that such cases highlight the importance of the activities of international organizations and states in ensuring compliance with the norms and principles of international humanitarian law to preserve the dignity and safety of people during conflicts. The international community, particularly UN bodies, must monitor and document these violations and take measures to hold the perpetrators accountable before international or national courts under the principle of universal jurisdiction. It is also crucial to ensure the provision of humanitarian assistance to the affected and support their rehabilitation and recovery after the conflict.

Key words: accountability, cruelty, human rights, humanitarian assistance, humanitarian law, looting, methods of warfare, principles of international humanitarian law, protection of war victims, reduction of human suffering,

rehabilitation, russian terrorists, affetti of people, sexual violence.

Література

1. Список війн XXI століття. WIKIPEDIA. 2023. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA_%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD_XXI_%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D1%82%D1%8F
2. Armed Conflict. Amnesty International. 2023. <https://www.amnesty.org/en/what-we-do/armed-conflict/>
3. Human rights and armed conflict. Icelandic human rights centre. Humanrights. 2024. <https://www.humanrights.is/en/human-rights-education-project/human-rights-concepts-ideas-and-fora/human-rights-in-relation-to-other-topics/human-rights-and-armed-conflict>
4. In Ukraine and Syria, Civilians Pay for Russia's Crimes. INKSTICK. 2022. <https://inkstickmedia.com/in-ukraine-and-syria-civilians-pay-for-russias-crimes>
5. With New Name, Same Russian Mercenaries Plague Africa. 2024. <https://adj-magazine.com/2024/01/with-new-name-same-russian-mercenaries-plague-africa/>
6. Armed Conflict. Amnesty International. Amnesty. 2024. <https://www.amnesty.org/en/what-we-do/armed-conflict/>
7. With New Name, Same Russian Mercenaries Plague Africa. Adj-Magazine. 2024. <https://adj-magazine.com/2024/01/with-new-name-same-russian-mercenaries-plague-africa>

